

Beleidsanalyse in Roermond

Praktijkvoorbeeld bij de interventie Beleidsanalyse

1 Algemene informatie

Stichting Lezen en Schrijven heeft in 2020 een beleidsanalyse gemaakt voor de gemeenten Roermond, Roerdalen, Echt-Susteren, Maasgouw, Leudal, Nederweert en Weert.

2 Beschrijf de situatie voor de interventie

Op 1 januari 2020 kregen de gemeenten de regie in de aanpak van laaggeletterdheid. Onder aanvoering van centrumgemeente Roermond moesten de zeven Midden-Limburgse gemeenten samen een nieuw regioplan voor de aanpak van laaggeletterdheid maken.

Op dat moment gold het Regionaal Programma Volwasseneneducatie en Laaggeletterdheid 2018-2020. Dat beschreef een integrale aanpak van laaggeletterdheid gekoppeld aan doelgroepen en thema's. Op papier klonk het goed en ambitieus!

Toch was het de web-ambtenaren, die bijna allemaal nieuw waren, niet altijd helemaal duidelijk hoe aan die aanpak was uitgevoerd. De ambtenaren vroegen dan ook om inzicht in de laaggeletterde doelgroep in de gemeenten én om inzicht in de kansrijke koppelkansen voor een aanpak van laaggeletterdheid vanuit het sociaal domein die past bij de laaggeletterde doelgroep.

3 Beschrijf het verloop van de interventie

Om gemeenten dit inzicht te geven, heeft Stichting Lezen en Schrijven voor iedere afzonderlijke gemeente een doelgroepenanalyse en een beleidsanalyse gemaakt. De combinatie van die twee analyses leverde voor iedere gemeente een afzonderlijk 'Advies kansrijke doelgroepen' op.

Op verzoek van de Midden-Limburgse gemeenten heeft Stichting Lezen en Schrijven dat advies aangevuld met een enquête onder beleidsambtenaren in het sociaal domein.

De uitkomsten van de beleidsanalyse en de enquête gaven de web-ambtenaren het inzicht dat nodig was om de nieuwe aanpak van laaggeletterdheid te formuleren. En te vertalen naar concrete uitvoeringsplannen in iedere gemeente.

Ingrid Verkooijen (web-ambtenaar in centrumgemeente Roermond): *“Dit advies heeft enorm geholpen om, samen met interne collega’s en externe partners, focus aan te brengen in de thema’s en doelgroepen waarmee we concreet aan de slag gaan om laaggeletterdheid te voorkomen en te bestrijden. Dat is voor mij de meerwaarde van het onafhankelijke en deskundige advies door Stichting Lezen en Schrijven.”*

4 Beschrijf de situatie na het uitvoeren van de interventie

Een integrale aanpak van laaggeletterdheid vanuit het brede sociale domein is niet van vandaag op morgen te realiseren. De aanbevelingen uit de beleidsanalyse zijn door de zeven Midden-Limburgse gemeenten overgenomen en verder uitgewerkt in het Regionaal Programma Volwasseneneducatie en Laaggeletterdheid Midden-Limburg 2021-2024.

Iedere gemeente heeft een lokaal uitvoeringsplan gemaakt met een lokale integrale aanpak die past bij de doelgroepen in die gemeente. Dankzij deze verbinding is de ambtelijke capaciteit in sommige gemeenten vergroot.

Gemeenten zijn nu bezig om plannen om te zetten naar uitvoering. Dat blijkt nog best ingewikkeld. Toch is al goed te merken dat laaggeletterdheid steeds meer een vast aandachtspunt binnen het Sociaal Domein is. Dit zien we aan de groeiende behoefte aan informatie en trainingen voor beleidsambtenaren. In de uitvoering ontstaat ook steeds meer aandacht voor het thema. Zo gaan bijna alle gemeenten in 2022 aan de slag met structurele screening en camouflageaanbod. De keuze voor een verbinding met schuldhulpverlening zorgt er in een aantal gemeenten voor dat schuldhulpverleners vindplaatsen van laaggeletterden worden.

De keuze van de gemeenten zorgt er bovendien voor dat taalpartners anders naar hun doelgroep kijken. Nu gemeenten actief en goed onderbouwd kiezen voor een aanpak gericht op specifieke doelgroepen, ontstaat er in het taalnetwerk ook meer aandacht voor die doelgroepen. De focus ligt niet langer op hoeveel deelnemers er zijn, maar juist ook op welke deelnemers. Daarmee gaan zij meer laaggeletterden vinden.